

Bilimsel Analiz Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilimsel Analiz Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17777>

Özet

Bu akademik giri?, Bolat ve Tekin (2017) taraf?ndan geli?tirilen ve **yöntem bilimsel** bir analiz arac? olarak kullan?lan **Üstün Yeteneklilerin** e?itimi alan?ndaki ara?t?rma **e?ilimleri**ni incelemek amac?yla tasarlanm?? olan **Bilimsel Analiz Formu**'na odaklanmaktadır. Form, ilgili alandaki yay?nlar?n metodolojik özelliklerini sistematik olarak de?erlendirmek için bir çerçeve sunmaktadır. Ölçek çe?idi, bir psikometrik araçtan ziyade, literatür analizi için geli?tirilmis? bir **kodlama formu** niteli?indedir.

Anahtar Kelimeler

Bilimsel Analiz Formu, Üstün Yetenekliler E?itimi, Ara?t?rma E?ilimleri, Yöntem Bilimsel Analiz, Ölçek Geli?tirme, Kodlama Formu.

Yazarlar

Yavuz Bolat, Mehmet Tekin.

Amaç

Bu formun temel amac?, **üstün yetenekli** bireylerin e?itimi alan?nda gerçekte?irilen akademik ara?t?rmalar?n metodolojik e?ilimlerini ve yap?lar?n? sistematik bir ?ekilde analiz etmektir. Ara?t?rmacılar, bu arac? kullanarak ilgili literatürdeki yay?nlar?n hangi ara?t?rma yöntemlerini, desenlerini ve veri toplama tekniklerini kulland???n? belirleyebilirler.

Form, literatür taramas? sonucunda elde edilen makalelerin bilimsel kalitesini ve kullan?lan **metodoloji** çe?itlili?ini ortaya koymas? hedeflemektedir. Bu analiz, gelecekteki ara?t?rmalar için yol gösterici nitelikte olup, alandaki mevcut eksikliklerin ve güçlü yönlerin tespit edilmesine olanak tan?r.

Yap?

Bilimsel Analiz Formu, do?rudan bir psikolojik özellikten ziyade, akademik çal??malar?n **metodolojik** ve biçimsel yap?s?n? ölçen bir araçtır. Ölçülen yap?, bir ara?t?rma makalesinin; ara?t?rma deseni, örneklem özellikleri, veri toplama araçlar?, veri analiz yöntemleri ve sonuçlar?n sunulu? biçimi gibi temel **bilimsel** bile?enlerini kapsamaktadır. Bu form, bir ara?t?rman?n içsel ve d??sal geçerli?ini etkileyebilecek de?i?kenleri kodlamak üzere tasarlanm??tır.

Dolay?s?yla, formun odak noktas?, ara?t?rman?n içeri?inden çok, ara?t?rman?n yürütülme sürecindeki yöntemsel kararlar?n standartlara uygunlu?unu ve alandaki genel **e?ilimleri**

yansıtılmaktadır. Bu yapı, bilimsel yayınların betimleyici ve kategorik analizine hizmet eder.

Geçerlik

Kaynak makalede (Bolat & Tekin, 2017) formun geçerlik çalışmalarına dair ayrıntılı istatistiksel raporlama sunulmamıştır. Bir geliştirme aracı olarak tasarlanmaması olması nedeniyle, geçerlikten ziyade **içerik uygunluğu** ve analitik yeterliliğe odaklanılmaktadır.

Ancak, literatürdeki çalışmaların sistematik olarak incelenmesi amacıyla geliştirilen bu tür analiz formlarında genellikle **içerik geçerliliği**nin uzman görüşleriyle sağlandığı varsayılmaktadır. Formun maddeleri, üstün yetenekliler eğitim alanındaki araştırmacı bilimlerini kapsamlı bir şekilde yansıtabilecek şekilde titizlikle tasarlanmıştır.

Güvenirlik

Bilimsel Analiz Formu'nun güvenilirlik katsayısı veya istatistiksel güvenilirlik analizleri (örneğin, Cronbach Alfa veya test-tekrar test) kaynak çalışmada açıkça belirtilmemiştir. Bu durum, formun birincil amacı olan bir psikometrik özellik ölçmekten ziyade, literatürdeki makalelerin kodlanması ve kategorize edilmesi olduğu gerçeğiyle ilişkilendirilebilir.

Literatür analizi araçlarında, güvenilirlik genellikle farklı kodlayıcılar arasındaki tutarlılık (kodlayıcılar arasında **güvenirlik**) ile sağlanır. Çalışmada, formun farklı araştırmacılar tarafından uygulanması durumunda elde edilecek verilerin tutarlılığına dair ek bilgiye ihtiyaç duyulmaktadır.

Faktör Analizi

Bilimsel Analiz Formu, araştırmaların metodolojik özelliklerini kategorize etmek amacıyla geliştirilmiş bir veri toplama aracıdır (kodlama formu). Bu nedenle, formun maddeleri arasındaki gizil yapıları belirlemek için kullanılan **faktör analizi** gibi istatistiksel yöntemler, bu tür araçlar için tipik olarak uygulanmaz veya raporlanmaz.

Formun yapısı, analiz edilen araştırmaların nitel ve nicel bileşenlerini ayrıntı olarak betimleyici analizlere olanak tanımaktadır. Bu da formun maddelerinin önceden belirlenmiş teorik veya mantıksal kategorilere göre düzenlendiği anlamına gelmektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Araştırma Kodlama Formu)

Format: Kontrol Listesi ve Kategorik Kodlama Formu

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Akademik Araştırma Makaleleri

Yaş Grubu: Uygulanmaz (Makalelere uygulanır)

Kitle Detayları: Üstün yeteneklilerin eğitimi alanında yayımlanmış bilimsel makaleler.

Test Metodolojisi: Sistemik Literatür Analizi ve Betimleyici İstatistikler.

Anahtar Kelimeler

Bilimsel Analiz Formu, Üstün Yetenekliler Eğitimi, Araştırma Eğilimleri, Yöntem Bilimsel Analiz, Ölçek Geliştirme, Akademik Metodoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Bilgi Yok

İletişim E-posta Adresleri: yavuzbolat06@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Bilgi Yok

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Formun geliştirilme yılı **2017**'dir. Araç, Bolat ve Tekin'in (2017) akademik makalesi kapsamında bir analiz aracı olarak sunulmuştur. Akademik çalışmalarda kullanımı genellikle makaleye atıf yapılmasıyla serbesttir, ancak ticari kullanım veya orijinal yapılarında değişiklik yapılması için sorumlu yazar (Yavuz Bolat) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynak makale, *International Journal of Eurasia Social Sciences* dergisinde yayımlanmıştır ve makaleye ait link aşağıda belirtilmiştir.

Kaynaklar

Bolat, Y. ve Tekin, M. (2017). Üstün yeteneklilerin eğitimi araştırmalarında eğilimler: Yöntem bilimsel bir analiz. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 8(27), 609-629. Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: ijouess.com.

Formun orijinal PDF dosyaları aşağıda mevcuttur:

[bilimsel-analiz-formu-toad.pdf](#)

[bilimsel-analiz-formu-toad.pdf](#)

Bilimsel Analiz Formunun Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

ÖNEMLİ NOT: Kaynak içerikte Bilimsel Analiz Formu'nun maddeleri listelenmemiştir. Bu form, araştırmaların metodolojik yapısını analiz etmek üzere tasarlanmış bir kodlama formu olduğundan, maddeleri genellikle araştırma deseni, örneklem büyüklüğü, veri analiz tekniği gibi kategorik veya sayısal veri toplama noktalarını içermektedir. Detaylı maddeler için orijinal makaleye başvurulmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM